

Actualitatea:

Violența naște violență de Ana Muntean

Se vorbește mult în zilele acestea despre violența în școlile din România.

Ceea

ce se uită este că acest fenomen simptomatic și catastrofal prin consecințele imediate și de durată nu se manifestă în mod izolat, în școli ca în niște enclave. El se înscrie într-o violență generală prezentă în toate comunitățile din România, la toate nivelele sociale.

Ar putea exista o ripostă: dar și în alte comunități, în alte țări există violență. Este adevărat.

Diferența

dintre comunitățile românești și cele europene este dată însă de două lucruri: de generalizarea violenței, a comportamentelor violente la noi și de neconștientizarea pericolului acestor comportamente violente, în general.

În rândurile profesioniștilor sănătății mentale se știe faptul că violența în comunitate poate fi traumatizantă. OMS a lansat încă de acum 10 ani, un program general împotriva violenței. Există țări cu reprezentare OMS care au inițiat consecutiv programe intitulate: „Toleranță 0 la violență”. Aceste programe urmăresc conștientizarea imediată a violenței și eliminarea ei. Unde, în ce medii? În primul rând în familie. Copiii care sunt violenți în școli provin din familii. Este interesant că în poveștile concrete care au lansat scandalul violenței în școli se menționau grupuri de bătauși pe care îi știau cu toții, Așadar nu toți copiii bat. Toți însă provin din familii. Diferențele dintre comportamentele lor nu s-au construit doar în școală, ci au început în familia lor. Familia care naște copilul de două ori: în primul rând biologic, aducând pe lume încă o ființă și apoi psihologic, născând încă un om, a cărui caracteristică dominantă este aceea de a fi ființă socială.

Marele eșec al

învățământului provine din ruptura față de familie. Această ruptură nu se petrece doar la nivelul învățământului liceal, ci deja la nivelul grădiniței. Între educatoare și părinți apare adeseori o disjunctie care subminează dezvoltarea sănătoasă a copilului. Educatoarele au respect față de unele familii și dezinteres față de altele, în funcție de proveniența socială a familiei. Educatoarele au programe școlare dincolo de care pierd adeseori din vedere copiii. Colaborarea empatică

cu copilul și familia sunt din păcate destul de străine grădinițelor noastre. Apoi copilul merge la școală unde adeseori distanțarea sistemului de învățământ față de familie sporește. Concomitent, și la nivelul familiei, în unele familii, apare sentimentul de ușurare și retragere din fața sarcinii de educație a copilului, considerând că acest rol revine în totalitate școlii. Cel puțin așa afirmă plângându-se de această situație, unele cadre didactice.

Dar

comunitatea are spații pe care le dedică cetățenilor ei de toate vârstele. Are străzi, parcuri, piețe, baze sportive, cinematografe, teatre, locuri de joacă, mijloace de transport în comun, etc. Spații girate de primăriile orașelor și comunelor. Nu doar familia și școala educă, ci și trecerea sau petrecerea timpului în aceste spații. Iar aici se petrec multe, la toate orele zilei și ale nopții. Se petrec scene de violență sub ochii cetățenilor care nu intervin, a copiilor care privesc curioși, a adolescenților care privesc indiferenți sau admirativ și care adeseori provoacă astfel de scene. Nimeni nu vede însă legătura între țipetele, urletele, înjurăturile grupurilor de adolescenți care ocupă jocurile copiilor din parcuri și bătăile din școli.

În urmă cu doi ani am fost martora unei scene de o rară violență, petrecută sub ochii a peste o sută de cetățeni și la un metru distanță de un grup de adolescenți ce priveau râzând. Eram cu o colegă în Piața Unirii. Ea venea dintr-o țară vestică. Eu, mândră de orașul nostru, ca orice timișorean, voiam să îi arăt frumusețile acestuia. Era o după-amiază caldă de iunie și am mers la o cafea în Piața Unirii. Nu apucasem să comandăm, abia ne instalasem, când la 20 de metri în fața noastră, un hingher începu să își facă treaba cu un biet câine vagabond. Un urlat de moarte oribil ne făcu să sărim de pe scaune. Hingherul întrerupse urlatul cu o lovitură dată în cap câinelui care se liniști și fu aruncat în dubița sosită în trombă. Mi s-a făcut rău, am privit-o pe colega mea care palidă, se ridicase și pleca. Am urmat-o ca în altă lume și lacrimi mari de suferință, milă, rușine mi se rostogoleau pe obraz. Am realizat faptul că un moment se lăsase tăcerea în forfotitoarea piață a Unirii. Am părăsit definitiv piața și nu mai pot să trec pe acolo fără să îmi amintesc urlatul de moarte al câinelui și fețele vesele ale adolescenților care priveau scena de o violență incredibilă. Colega mea bolborosea frânturi de fraze din care în final reieșea că trebuie să-l alertăm pe primar.

Am scris primarului

o scrisoare. Era perioada alegerilor și mă gândeam că va primi cu mai multă sensibilitate și că va lua măsuri pentru ca cetățenii orașului și mai ales copiii, tinerii, să nu mai fie expuși la astfel de scene. Am

așteptat două luni răspunsul. Răspunsul, semnat de un vice-primar, mă asigură că totul a fost corect și în interesul orașului.

Am fost definitiv dezamăgită de posibilitățile cetățenilor de participare la schimbarea în bine a atmosferei orașului nostru iubit.

Acum, când și din orașul nostru apar plângeri privind violența în școli, mi-am amintit fețele vesele ale tinerilor care priveau amuzați scena de suferință mortală a câinelui.

Priviți la televizor fețele martorilor dinafară la accidente grave de circulație, intervievați de reporter în legătură cu evenimentul! Adeseori vezi o umbră de zâmbet în timp ce îți relatează despre persoanele care au murit în accident.

Violența din școli se leagă de violența de peste tot din viețile noastre. Școala, pregătirea pentru viață, se plasează în continuitate cu violența generalizată. Școala nu se poate feri de violență prin bodyguarzi și portari agresivi.

Conștientizată sau nu, violența naște violență.